

■ قلمرو زبانی (۷ نمره)

- ۱- با توجه به بیت زیر، یک معادل معنایی برای واژه «افسار» بنویسید. (۰/۲۵ نمره)
سَر نیـزَه را سـوی سـهـراب کـرد
عنان و سنان را پـر از تـاب کـرد
- ۲- معنی واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید. (۰/۵ نمره)
الف) آن روز، موشی بگرفتند و در حقه کردند.
ب) بلبلان را دیدم که به نالش درآمده بودند از درخت و بهایم از بیشه.
- ۳- با توجه به مصراع «چو رعد خروشان یکی ویله کرد» معنی واژه «ویله» در کدام گزینه به‌درستی نیامده است؟ (۰/۲۵ نمره)
۱) ناله (۲) پیام (۳) آواز (۴) صدا
- ۴- املاي درست واژه‌ها را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۰/۷۵ نمره)
الف) آن‌ها از بین گل‌ولایی که حاصل (جذر- جزر) و مدّ آب است، خود را به قایق‌ها می‌رسانند.
ب) تمام توش و توان ما به خطوط و (سطور- ستور) این کاغذها و کلمات بسته بود.
ج) نخست خروس (مقلوب- مغلوب) را با دشنه‌ای که در جیب داشتیم، از رنج و عذاب برهانیدم.
- ۵- املاي درست کلمات نادرست را بنویسید. (۰/۷۵ نمره)
«حُسن و ملاحظت- خورده‌های گچ- دلاک و قیّم- نغز پیمان- زجر و مصادره- سدر و سینه»
- ۶- در کدام گزینه املاي همه واژه‌ها به‌درستی آمده است؟ (۰/۵ نمره)
۱) مرحمت- فضل- بقض- طریق
۲) خذلان- بيقوله- هراس- خطّه
۳) مرثیه- اسطوره- عربده- ترجمه
۴) غبطه- نسیان- حاذق- ذوق
- ۷- نقش دستوری ضمیر پیوسته (متصل) را در گزینه‌های زیر بنویسید. (۰/۵ نمره)
الف) گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید
ب) بی‌خویشتم کردی، بوی گل و ریحان‌ها
- ۸- بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید. (۰/۵ نمره)
کنون رود خلق است، دریای جوشان
همه خوشه‌ خشم شد خرمن من
- ۹- درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید. (۰/۷۵ نمره)
الف) در مصراع «بزد بر بر و سینه اشکبوس»، متمم با دو حرف اضافه دیده می‌شود.
ب) در بیت زیر دو «ممال» وجود دارد.
کشانی بدو گفت: با تو سلیح
ج) تعداد ترکیب وصفی و اضافی در بیت زیر با هم برابر است.
گفتم این شرط آدمیت نیست
مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش
- ۱۰- در عبارت «خرگوشی می‌کشم تا بکشید» جمله هسته (پایه) و جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید. (۰/۵ نمره)
- ۱۱- نقش دستوری واژه مشخص‌شده در کدام گزینه متفاوت است؟ (۰/۵ نمره)
۱) بر سرش زد، گشت طوطی کل ز ضرب
۲) دریایم و نیست باکم از طوفان
۳) کجا نام او بود «گردآفرید»
۴) همی شاد گردد به بویش روان
- ۱۲- در کدام گزینه هر دو نوع «واو» (عطف- ربط) دیده می‌شود؟ (۰/۲۵ نمره)
۱) دیگر «خسرو پهلوان» را همه می‌شناختند و می‌ستودند و تکریمش می‌کردند.
۲) من دشمن تو هستم و قسم خورده بودم که به سبب کشتن برادر و ضبط دارایی‌ام از تو انتقام بگیرم.

زمان پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

- ۱۳- کدام بخش از بیت زیر، «حذف» شده است؟ «نوع» حذف را بنویسید. (۰/۵ نمره)
دمی آب خوردن پس از بدسگال به از عمر هفتاد و هشتاد سال
- ۱۴- در بیت زیر، زمان فعل «زند» مضارع التزامی است یا اخباری؟ (۰/۲۵ نمره)
چون بدوم، سبزه در آغوش من بوسه زند بر سر و بر دوش من
- ۱۵- نوع «را» در عبارت زیر چیست؟ (۰/۲۵ نمره)
«بعقوب خود او را به صبر آموزگار بود.»
- قلمرو ادبی (۵ نمره)
- ۱۶- ادبیات عرفانی ما که بسیار غنی و گسترده است، در حوزه ادبیات قرار می‌گیرد. (۰/۲۵ نمره)
- ۱۷- آثاری که اشخاص با ثبت خاطرات و گزارش احوال خویش بر جای می‌گذارند؛ «زندگی‌نامه» یا خوانده می‌شود. (۰/۲۵ نمره)
- ۱۸- «جوامع‌الحکایات و لوامع‌الروایات» اثر و «حسین واعظ کاشفی» نویسنده کتاب است. (۰/۵ نمره)
- ۱۹- با توجه به موارد ستون اول، آرایه مناسب را از ستون دوم انتخاب کنید و در پاسخ‌برگ بنویسید. (در ستون دوم یک مورد اضافه است.) (۱/۵ نمره)

ستون اول	ستون دوم	
الف) من ایرانی‌ام آرمانم شهادت	۱- جناس تام	
ب) بشد تیز، ره‌ام با خود و گبر	۲- اغراق	
ج) ریش برمی‌کند و می‌گفت ای دریغ	۳- مجاز	
د) لیک چنان خیره و خاموش ماند	۴- حسن تعلیل	
ه) بزد بر کمر بند گرد آفرید	۵- تلمیح	
و) جمله عالم زین سبب گمراه شد	۶- حس آمیزی	
	۷- تشبیه	
۲۰- مفهوم کنایه‌های مشخص‌شده را بنویسید. (۰/۵ نمره) الف) کارش نگار نقشه‌قالی بود و در آن دستی نازک داشت. ب) تو به ناگاه دلت می‌لرزد: آیا وصیت‌نامه‌ات را تنظیم کرده‌ای؟ ۲۱- آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۰/۵ نمره) الف) به خون گر کشی خاک من، دشمن من ب) از او آن صفت می‌زاید و از من این صورت می‌آید. (سجع / تضمین) ۲۲- با توجه به سروده زیر، شاعر «مرداب» و «دریا» را نماد چه افرادی می‌داند؟ (۰/۵ نمره) حسرت نبرم به خواب آن مرداب کآرام درون دشت شب خفته است دریایم و نیست باکم از طوفان دریا همه عمر خوابش آشفته است ۲۳- الف) یک بیت، قبل از بیت زیر را بنویسید. (۰/۵ نمره) تا خار غم عشقت آویخته در دامن کوتاه‌نظری باشد، رفتن به گلستان‌ها ب) بیتی از شعر «دلیران و مردان ایران‌زمین» بنویسید که قافیه مصراع‌های آن «بیم و تسلیم» باشد. (۰/۵ نمره) ■ قلمرو فکری (۸ نمره) <tr> <td>۲۴- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. (۴ نمره) الف) او را نیز بسمل کردم. (۰/۲۵ نمره) ب) بیامد دمان پیش گرد آفرید (۰/۲۵ نمره) ج) برادران یوسف آهنگ عداوت کردند. (۰/۵ نمره) د) تجلی هستی است جان کندن من (۰/۵ نمره) ه) در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود. (۰/۵ نمره) و) خواست کزان ورطه، قدم در کشد (۰/۵ نمره) ز) باشد که ما را دمکی زیادت‌تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم. (۰/۷۵ نمره) ح) کشانی بخندید و خیره بماند عنان را گران کرد و او را بخواند (۰/۷۵ نمره)</td> <td></td> </tr>	۲۴- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. (۴ نمره) الف) او را نیز بسمل کردم. (۰/۲۵ نمره) ب) بیامد دمان پیش گرد آفرید (۰/۲۵ نمره) ج) برادران یوسف آهنگ عداوت کردند. (۰/۵ نمره) د) تجلی هستی است جان کندن من (۰/۵ نمره) ه) در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود. (۰/۵ نمره) و) خواست کزان ورطه، قدم در کشد (۰/۵ نمره) ز) باشد که ما را دمکی زیادت‌تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم. (۰/۷۵ نمره) ح) کشانی بخندید و خیره بماند عنان را گران کرد و او را بخواند (۰/۷۵ نمره)	
۲۴- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. (۴ نمره) الف) او را نیز بسمل کردم. (۰/۲۵ نمره) ب) بیامد دمان پیش گرد آفرید (۰/۲۵ نمره) ج) برادران یوسف آهنگ عداوت کردند. (۰/۵ نمره) د) تجلی هستی است جان کندن من (۰/۵ نمره) ه) در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود. (۰/۵ نمره) و) خواست کزان ورطه، قدم در کشد (۰/۵ نمره) ز) باشد که ما را دمکی زیادت‌تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم. (۰/۷۵ نمره) ح) کشانی بخندید و خیره بماند عنان را گران کرد و او را بخواند (۰/۷۵ نمره)		

- ۲۵- هریک از ابیات زیر، با کدام عبارت ارتباط معنایی دارد؟ (۰/۷۵ نمره)
- الف) به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست
ب) بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوی دل از تو
ج) غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور
۱) خدا در همه جا هست؛ در هر جا که به تصور درآید و نیافتنی است.
۲) هرگز هیچ زیبایی لطیفی را در این جهان ندیده‌ام که بی‌درنگ نخواستنه باشم، تمامی مهرم را نثارش کنم.
۳) اگر جان ما ارزشی داشته باشد، برای این است که سخت‌تر از برخی جان‌های دیگر سوخته است.
- ۲۶- مفهوم کلی ابیات زیر چیست؟ (۱ نمره)
- دست کان لرزان بود از ارتعاش
هر دو جنبش آفریده حق، شناس
وانکه دستی تو بلرزانسی ز جاش
لیک، نتوان کرد این، با آن قیاس
- ۲۷- کدام گزینه به مفهوم آیه «و مکروا و مکّر الله و الله خیر الماکرین» اشاره دارد؟ (۰/۲۵ نمره)
- ۱) هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید.
۲) پادشاه عالم، خبر که داد در این قصه، از حسن سیرت او داد، نه از حسن صورت او داد.
۲۸- در بیت زیر، مقصود شاعر از «رمه» و «گرگی شبان» چیست؟ (۰/۵ نمره)
- ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ‌طبع
این گرگی شبان شما نیز بگذرد
- ۲۹- مقصود از افراد مشخص‌شده در عبارت زیر چه کسانی هستند؟ (۰/۵ نمره)
- «در برابر زائر نامدار که زانو بر زمین زده و سر فرود آورده بود، سنگ بزرگی را که بر گور فاتح چین نهاده بودند، برداشتند.»
- ۳۰- نویسنده در عبارت زیر به چه کاری توصیه می‌کند؟ (۰/۵ نمره)
- «نیکوترین اندرز من این است: تا آنجا که ممکن است بار بشر را به دوش گرفتن.»
- ۳۱- با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۰/۵ نمره)
- «چندان تناوری و بلند/ که به هنگام تماشا/ کلاه از سر کودک عقل می‌افتد.»
- الف) مخاطب متن چه کسی است؟
ب) مفهوم قسمت مشخص‌شده چیست؟
- ۳۲- مصراع دوم بیت زیر، معادل ضرب‌المثل کدام گزینه است؟ (۰/۵ نمره)
- نباشی بس ایمن به بازوی خویش
خورد گاو نادان ز پهلوی خویش
- ۱) چاقو دسته خودش را نمی‌برد.
۲) خودکرده را تدبیر نیست.

- ۱- عنان
- ۲- الف (جعبه، صندوق) (ب) چارپایان
- ۳- گزینه ۲. پیام
- ۴- الف (جزر) (ب) سطور (ج) مغلوب
- ۵- خُرده‌های گج - نقض بیمان - صدر و سینه
- ۶- گزینه ۴
املاي درست واژه‌ها:
- ۷- گزینه ۱: بغض گزینه ۲: بیغوله گزینه ۳: ترجیح
- ۸- الف) مضاف‌الیه (هم او رهبر تو آید)
ب) مفعول (من را بی خویشتن کردی)
- ۹- کنون رود خلق، دریای جوشان است. خرمن من همه خوشه خشم شد.
- ۱۰- الف) نادرست («بر» دوم به معنی «پهلوی» است)
ب) درست (سلیح و مزیح)
ج) نادرست (تنها یک ترکیب اضافی دارد: شرط آدمیت)
- ۱۱- خرگوشی می‌کشم: جمله هسته (پایه) / بکشید: جمله وابسته (پیرو)
- ۱۲- گزینه ۲
«باک» در گزینه ۲ نهاد است و نقش دستوری سایر کلمات مسند است.
- ۱۳- گزینه ۲
«واو» اول ربط است و «واو» دوم عطف.
در گزینه ۱ هر دو «واو» ربط است، چون بین جملات آمده است.
- ۱۴- فعل «است»: به [است] از عمر هفتاد و هشتاد سال / حذف به قرینه معنایی (معنوی)
- ۱۵- مضارع اخباری
- ۱۶- فک اضافه: یعقوب خود به صبر آموزگار او بود.
- ۱۷- غنایی
- ۱۸- حسب حال
- محمد عوفی / اخلاق محسنی

۱۹-

- الف) ← ۵ (ب) ← ۲ (ج) ← ۷
 د) ← ۶ (ه) ← ۱ (و) ← ۳
- الف) تلمیح (۵): به آیه ﴿وَلَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أحيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ﴾
 ب) اغراق (۲): گرد حاصل از نبرد تا ابر رسیدن
 ج) تشبیه (۷): آفتاب نعمت (اضافه تشبیهی)
 د) حس آمیزی (۶): شیرین سخنی (آمیختن دو حس چشایی و شنوایی)
 ه) جناس تام (۱): بر: حرف اضافه / بر: سینه و پهلو
 و) مجاز (۳): عالم: مجاز از مردم عالم

۲۰-

الف) مهارت داشتن (ب) ترس و نگرانی

۲۱-

الف) استعاره: گلشن ← وطن یا سرزمین (ب) سجع: می‌زاید و می‌آید

۲۲-

مرداب: نماد افراد تنبل و راحت طلب دریا: نماد افراد شجاع و بی‌باک و پویا

۲۳-

الف) تا عهد تو دربیستم عهد همه بشکستم (ب) ز کس جز خداوندشان بیم نیست
 بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها
 به فرهنگشان حرف تسلیم نیست

۲۴-

الف) او را نیز سر بریدم. (قربانی کردم)
 ب) خروشنده و غرّنده پیش گرد آفرید آمد.
 ج) برادران یوسف تصمیم به دشمنی گرفتند.
 د) مرگ من، پدیدار شدن زندگی است.
 ه) درکشیدن طرح اولیّه اسب مشکل داشت.
 و) خواست که از آن مهلکه و گرفتاری دوری کند.
 ز) اجازه دهد که ما کمی بیشتر در حمام بمانیم تا چرک و آلودگی بدنمان را برطرف کنیم.
 ح) کشانی خندید و متحیر و سرگشته شد. افسار اسب را کشید (اسب را متوقف کرد) و او [ارستم] را صدا زد.

۲۵-

الف) ۲ (ب) ۳ (ج) ۱

۲۶-

قضاوت نکردن از روی ظاهر

۲۷-

گزینه ۱

۲۸-

رّمه: مردم گرگی شبان: ظلم و ستم حاکم

۲۹-

زائر نامدار: تیمور لنگ فاتح چین: چنگیز خان مغول

۳۰-

خدمت به مردم

۳۱-

الف) امام حسین علیه السلام (ب) ناتوانی و عجز عقل

۳۲-

گزینه ۲